

LA DIÈRESI

La dièresi (¨) és un signe gràfic que es col·loca exclusivament sobre la **i** i la **u** amb les funcions següents:

a) Per a indicar que la **u** dels grups **gue, gui, que, qui**, no és muda:

gü	gu	qü	qu
llengües, aigües	figues	pasqües	tasques
ambigüitat	antiguitat, guitarra	obliquïtat	maqueta

b) Per a indicar que la **i** i la **u** no formen diftong decreixent amb la vocal anterior:

Formen diftong	No formen diftong
es-glai, dai-na	ra-ïm
bei-na, fei-na	ve-ï-na, con-du-ï-a
cui-na, buit	ru-ï-nós
peu	pe-üc
no-ies	co-ï-es

c) Per a indicar que la **i** en posició intervocàlica es pronuncia com a vocal sil·làbica, és a dir, no forma diftong amb la vocal anterior ni funciona com a semiconsonant respecte a la vocal posterior: *agraïa, beneïen, reduïes, traduïen*.

En canvi, en les paraules següents podem estalviar-nos la dièresi:

Els mots que, segons les normes d'accentuació, han de dur accent	escrivim: veïna, suïssa, països, Lluïsa... però: <i>veí, suís, país, Lluís...</i>
Els mots que presenten els sufixos -isme, -ista	<i>arcaisme, ateisme; altruïsta, ateneïsta</i> Els mots <i>lluïisme</i> i <i>proïisme</i> sí que porten dièresi, perquè la terminació isme no és en estos casos un sufix.
Les terminacions llatines -us, -um	<i>Màrius, Pius, harmònim, linòleum, pòdium, aquàrium...</i>
Els infinitius, els gerundis, els futurs i els condicionals dels verbs acabats en vocal més -ir	<i>agraïr, agraint, agrairé, agrairia; beneïr, beneïnt, beneïré, beneïria; oïr, oïnt, oïré, oïria; lluir, lluint, lluiré, lluiria.</i>
Els mots que comencen amb els prefixos: al·lo, anti, auto, bi, bio, co, contra, gastro, intra, macro, micro, neo, poli, primo, quasi, radio, re, semi, tele i termo	al·loimmunització, antiinflamatori, autoinducció, biunívoc, bioindicador, coincidència, contraindicació, gastrointestinal, intrauterí, macroinstrucció, microinformàtica, neoimpressionisme, poliuretà, primoinfecció, quasiusdefruit, radioisòtop, reunió, semiuncial, teleimpressor, termoiònic,
D'altres excepcions	<i>Reïll</i> i les formes del verb <i>reeïxir</i> : <i>reïsc, reïx, reïisca, reïsques, reïsqüen</i> .